Naslagwerk ouderavond Online negatief gedrag & pesten

1. Vergroten online weerbaarheid: neem de regie

- ✓ Toon positieve interesse in de belevingswereld van je kind
  - Wat doet je kind online? Welke social media & game platformen?
  - Hoe denkt je kind hierover?
  - Wat begrijpt je kind wel en wat (nog) niet?
- ✓ Bedenk dat ze de consequenties van hun gedrag en anderen (nog) niet goed kunnen overzien
- ✓ Leer je kind wat jij belangrijk vindt (waarden zoals bv gezondheid, respectvol omgaan met elkaar)
- ✓ Maak afspraken over:
  - Wat ze (nog) niet mogen zien
  - Gewenst gedrag op online media
  - Gezonde online/offline balans
- ✓ Maak je kind stap voor stap weerbaar
  - Wat te doen als iets niet goed voelt of misgaat

2. Social media als vierde opvoeder

- ✓ Naast ouders, school en leeftijdsgenoten
- ✓ Kinderen kopiëren gedrag van ouders (telefoongebruik), influencers (Sephora kids, manosphere), leeftijdsgenoten (documentaire Choose your language – NPODoc):

3. Verschil tussen plagen en pesten

- ✓ Bij pesten is sprake van een machtsverschil (leeftijd, aantal etc.). De intentie is om iemand te kwetsen. Pesten is steeds gericht op dezelfde persoon of personen en gaat maar door (voortdurend/vaak). De gepeste kan zich moeilijk verdedigen.
- ✓ Bij plagen is er sprake van gelijkwaardigheid. De intentie is humor, het is grappig/aardig bedoeld. Plagen is gericht op wisselende personen en gebeurt af en toe.

Pesten is niet hetzelfde als ruzie, conflict of een vechtpartij.

DO's

- ✓ Steun je kind
- ✓ Keur pestgedrag af (en niet de pester zelf)
- ✓ Samen kijken naar een oplossing
- ✓ Twijfel? Verbreed. Vraag om advies of hulp

DON'ts

- ✓ Direct overnemen
- ✓ In de appgroep inbreken: *"ik ben de moeder/vader van..."*
- ✓ Shamen pester
- ✓ Uitschelden/bedreigen pester

4. Onderzoek

- ✓ Offlimits – Game over – online toxicity in game omgeving
- ✓ Wat zegt de wetenschap over cyberpesten – Sarah Pabian

Naslagwerk ouderavond Online negatief gedrag & pesten

5. Samen verantwoordelijk

Niet iedereen kan er iets aan doen dát er gepest wordt, maar wel dat het pesten stopt.

Waar kies je voor: **uitsluiten of steunen** van een gepeste leerling?

- ✓ Uitgangspunt: iedereen hoort erbij
  - Steunen door hulp aan te bieden
  - Steunen door hulp te vragen
- ✓ Herstellen, oplossen en verder!

Val niet in de valkuil van "snitchen". Door je te verschuilen achter snitchen (ik snitch niet), houd je je aan de code van de pester en keur je hiermee het gedrag van de pester goed. Je houdt de pestsituatie in stand. De pester kan prima voor zichzelf opkomen en de gepeste juist niet. Die heeft je steun nodig. Vertel dus aan een volwassene dat er een klasgenoot is die hulp nodig heeft. Hiermee steun je de gepeste.

6. Boeken en podcasts

- ✓ Generatie Zelfvertrouwen; de ontwikkeling van een gezond zelfbeeld bij jongeren - Eveline Crone
- ✓ Bij ons gebeurt dat niet – over pesten op school, werk en andere plakken - Beau Oldenburg
- ✓ How2talk2kids – effectief communiceren met kinderen – Heleen de Hertog
- ✓ De geweldloze podcast – over opvoeden enzo! Marieke van Ginneken en Ilse van den Heuvel

7. Social media, online pesten, geweld en misbruik

- ✓ Rapport raadslid Amsterdam Fatihya Abdi – gesprekken met 80 jongeren over online veiligheid
- ✓ Sociale uitsluiting doet pijn, ook op social media Buitensluiten op social media
- ✓ Erik Scherder over online schelden en fysieke pijn (reels) en docu: het nut van optimisme aflevering 2
- ✓ Zembla – Hoe dit sadistisch netwerk aanzet tot gruweldaden
- ✓ Kijktip – Kassa – Roblox: Ouders en kinderen onbewust gevaren
- ✓ Artikel KRO-NCRV Pointer: Een instafoto omtoveren is kinderspel met AI
- ✓ Europees Parlement achter verbod op uitkleed-apps – NOS.nl (vanaf 2 december verboden)

8. Handige sites

- ✓ Kijkwijzer – informatie over social media en games voor ouders
- ✓ Gamewijzer – weet wat er speelt – gids voor ouders
- ✓ Consumentenbond – telefoon geschikt maken voor je kind
- ✓ VPN Gids – social media en privacy
- ✓ Hulplijn.offlimits.nl Hulp bij instellingen social media apps
- ✓ Veiliginternetten.nl
- ✓ Hulplijn Offlimits Hulp als je iets vervelends meemaakt online
- ✓ Kindertelefoon
- ✓ Caredontshare

Naslagwerk ouderavond Online negatief gedrag & pesten

9. Vragen die je kunt stellen over Whatsapp meidenkanalen

- ✓ Disclaimer: Zelf inschatten of dit aansluit op ontwikkeling en leeftijd van je kind
- ✓ Jeugdjournaal: Meidenkanalen whatsapp populair, maar ook onveilig

Houding en doel

- ✓ Toon interesse, open houding, niet afkraken
- ✓ Eerst begrijpen, dan pas reageren
- ✓ Doel: verbinding en (en niet zozeer controle)

Verkennen

- ✓ Ik hoor de laatste tijd veel over … ken jij dat?
- ✓ Wat zijn kanalen precies? Hoe werken die?
- ✓ Zit jij er ook op?
- ✓ Mag ik eens meekijken? Even zien hoe zo'n kanaal eruit ziet?

Ervaring en beleving

- ✓ Wat vind jij er leuk aan? Wat vind je minder leuk?
- ✓ Wat vind je van de audities?
- ✓ Voel je weleens druk om eraan mee te doen?
- ✓ Wat gebeurt er volgens jou als iemand hier niet aan meedoet?
- ✓ Hoe is het voor iemand als die niet wordt gekozen of mee mag doen?
- ✓ Merk je dat dit invloed heeft op hoe vriendinnen met elkaar omgaan?
- ✓ Is er iets verandert op school? In de sfeer in de groep?
- ✓ Als iets niet goed voelt, hoe (waar) merk je dat dan bij jezelf?
- ✓ Wat zou je dan kunnen doen?

Privacy en veiligheid

- ✓ Als je kijkt naar de foto's, video's en profielen: welke informatie vind jij privé?
- ✓ Wie kunnen meekijken? Wie kunnen meedoen?
- ✓ Wie kan dit delen of opslaan? Wat vind je ervan als onbekenden deze filmpjes doorsturen?

Afspraken maken

- ✓ Wat vind jij een goede afspraak om te maken over Whatsapp kanalen?

10. Vragen die je kunt stellen over Kinderhorror zoals Cat-in-the-hat

- ✓ Disclaimer: Zelf inschatten of dit aansluit op ontwikkeling en leeftijd van je kind
- ✓ Jeugdjournaal – Cat-in-the-hat

Naslagwerk ouderavond Online negatief gedrag & pesten

Houding en doel
- ✓ Benader vanuit verbinding, betrokkenheid en vertrouwen (niet vanuit controle)
- ✓ Toon interesse, open houding, niet afkraken, neem gevoelens kind serieus
- ✓ Eerst begrijpen, dan pas reageren

Verkennen
- ✓ Ik hoor de laatste tijd veel over […]-video's, ken jij die?
- ✓ Kun je mij hier meer over vertellen?
- ✓ Waar kom je ze tegen? Krijg je ze toegestuurd of zoek je ze zelf weleens op?
- ✓ Ken jij kinderen die zo'n video hebben gemaakt? Heb je dat zelf ook gedaan?
- ✓ Wat denk je dat echt is aan deze video's en wat niet?
- ✓ Weet jij waarom echte straten, scholen, plaatsen of namen van kinderen in de video zitten?

Ervaring en beleving
- ✓ Wat vind jij er leuk/grappig of spannend/eng aan?
- ✓ Wanneer vind je het niet meer leuk? Of wanneer gaat het voor jou te ver?
- ✓ Als het niet goed voelt, waar merk je dat dan bij jezelf?
- ✓ Wat maakt dat het echt lijkt of echt voelt, terwijl je weet dat dat niet zo is?
- ✓ Praat je hier met vrienden over? Wat zeggen zij?
- ✓ Waarom denk je dat kinderen dit soort filmpjes maken en delen?
- ✓ Wat gebeurt er als iemand zegt: 'Hij komt vanavond naar school toe, zullen we gaan kijken?
- ✓ Kun je dan makkelijk zeggen dat je niet mee wilt doen?
- ✓ Hoe merk je dat iemand eigenlijk niet meer wil, maar toch meedoet?
- ✓ Wat zou jij doen als er ineens een filmpje verschijnt waarin jouw naam of school wordt genoemd? Of als je broertje/zusje genoemd worden?
- ✓ Zou jij het vertellen aan […] als je er toch een beetje bang van werd?

Privacy en veiligheid
- ✓ Als je kijkt naar de […]-video's: welke informatie vind jij privé?
- ✓ Wie kunnen zo'n filmpje eigenlijk allemaal zien, doorsturen of veranderen?
- ✓ Wanneer wordt het onveilig voor iemand?

Maak samen afspraken
- ✓ Nu we dit besproken hebben, wat vind jij een goede afspraak om te maken over […]-video's

Op de hoogte blijven?

Klaartje Schüngel
www.socialmediaimpact.nl
- LinkedIN/company/social-media-impact
- Blogs/socialmediaimpact